

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 18

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

61 metai

2018 m. sausio 18 d.

Turinys

III *Parengiamieji aktai*

AUDITO RŪMAI

2018/C 018/01

Nuomonė Nr. 5/2017 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo

1

LT

III

(Parengiamieji aktai)

AUDITO RŪMAI

NUOMONĖ NR. 5/2017

dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo

(2018/C 018/01)

EUROPOS SAJUNGOS AUDITO RŪMAI,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 287 straipsnio 4 dalį ir 322 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos Parlamento prašymą pateikti nuomonę, gautą 2017 m. spalio 6 d.

atsižvelgdami į Tarybos prašymą pateikti nuomonę, gautą 2017 m. spalio 11 d.,

kadangi:

- 1) Europos politinės partijos (ESPP) ir Europos politiniai fondai (ESPF) pagal SESV 287 straipsnio 1 dalį nėra Sąjungos įsteigtos organizacijos ir dėl to mes jų kaip tokių neaudituojame. Tačiau, tuo mastu, kokiu jos gauna finansavimą iš ES biudžeto, mes esame įgalioti atlikti auditus remdamiesi dokumentų tikrinimu ir patikromis vietoje partijų patalpose pagal sąlygas, nustatytas SESV 287 straipsnyje.
- 2) Lėšų, kurias Europos politinės partijos ir Europos politiniai fondai gauna iš kitų nei Europos Sąjungos biudžetas šaltinių, mes automatiškai neaudituojame. Tačiau, dėl sąsajų tarp ES finansavimo ir finansavimo iš kitų šaltinių, mums atliekant auditą gali prireikti išnagrinėti ir pastarąsias.
- 3) Audituodami ES metines finansines ataskaitas mes patikrinome ribotą skaičių su ESPP ir ESPF susijusių operacijų. 2014 m. išnagrinėjome vieną operaciją, susijusią su vienai ESPP išmokėta dotacija. Dviejose operacijose, kurias nagrinėjome 2015 ir 2016 m. tikrinome politinių frakcijų deklaruotas išlaidas ⁽²⁾. Atliekant šias patikras buvo nustatyta trūkumų pirkimų procedūrose ir netinkamų finansuoti išlaidų deklaracijų ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo (2017 m. rugsėjo 13 d. COM(2017) 481 final).

⁽²⁾ Šis pasiūlymas neapima Europos parlamento frakcijų. Audito taisyklės (nepriklausomo auditoriaus skyrimas) ir joms taikoma tvirtinimo procedūra yra panaši į ESPP ir ESPF taikomas taisykles ir tvirtinimo procedūrą.

⁽³⁾ Žr. 2016 m. metinės ataskaitos 10.15 dalį, 2015 m. metinės ataskaitos 9.11 dalį ir 2014 m. metinės ataskaitos 9.11 dalį ir 9.1 langelį.

- 4) 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo buvo siekiama padidinti Europos politinių partijų ir su jomis susijusių politinių fondų matomumą, pripažinimą, veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę. Mes pritarėme reglamento projekto pagerinimams ir savo Nuomonėje Nr. 1/2013 atkreipėme dėmesį į keletą aspektų ⁽¹⁾.
- 5) 2017 m. birželio 15 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją ⁽²⁾, kurioje Komisijos prašoma kuo greičiau pateikti pasiūlymą dėl šiuo metu galiojančios teisinės bazės peržiūros, kad būtų galima pašalinti Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 spragas.
- 6) Mes pažymime, kad Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 pradėtas taikyti nuo 2017 m. sausio 1 d. ir iki 2018 m. vidurio ataskaitos dėl jo taikymo nebuvo numatyta,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĖ:

BENDROS PASTABOS

1. 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2004/2003 ir nustatomos naujos taisyklės, skirtos, *inter alia*, ESPP ir ESPF finansavimui. Jos visų pirma yra susijusios su finansavimo sąlygomis, finansavimo skyrimu ir paskirstymu, dovanomis ir įnašais, Europos Parlamento rinkimų kampanijų finansavimu, kompensuotinomis išlaidomis, draudimu finansuoti ES lėšomis, sąskaitomis, ataskaitų teikimu ir auditu, įgyvendinimu ir kontrole, nuobaudomis, Europos politinių partijų ir politinių fondų institucijos (toliau – Institucija), Europos Parlamento atsakingo įgaliojimus suteikiančio pareigūno ir valstybių narių bendradarbiavimu bei su skaidrumu. Reglamentas pradėtas taikyti nuo 2017 m. sausio 1 d.
2. Mes paskelbėme nuomonę ⁽³⁾ dėl Komisijos 2012 m. pasiūlymų ⁽⁴⁾. Mes pasiūlėme pagerinimų, susijusių su dovanomis, paskolomis ir įnašais, taip pat su tinkamumo finansuoti sąlygomis ir su prievolėmis dėl sąskaitų ir atskaitomybės. Galutiniame reglamente į didžiąją dalį mūsų nuomonėje iškeltų siūlymų buvo atsižvelgta.
3. Po EP rezoliucijos ⁽⁵⁾ ir atsižvelgdama į Europos Parlamento tarnybų bei kai kurių ESPP pasiūlymus, Komisija 2017 m. rugsėjo 13 d. pristatė šį pasiūlymą ⁽⁶⁾. Jis apima tik keletą tikslinių pakeitimų, kuriais, Komisijos teigimu, siekiama „užpildyti spragas, didinti skaidrumą, užtikrinti, kad riboti ES biudžeto išteklių būtų paskirstyti ir naudojami tinkamai“ ⁽⁷⁾.
4. Pasiūlymu sprendžiami šie klausimai:
 - a) narystė keliose partijose;
 - b) finansavimo paskirstymo ESPP ir ESPF taisyklės keitimas;
 - c) bendrojo finansavimo lygio sumažinimas;
 - d) nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimas;

⁽¹⁾ OL C 67, 2013 3 7, p. 1, Nuomonė Nr. 1/2013 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo pasiūlymo ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Europos politinių partijų finansavimo, pasiūlymo.

⁽²⁾ 2017 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl politinių partijų ir politinių fondų finansavimo Europos lygmeniu (2017/2733(RSP)).

⁽³⁾ Nuomonė Nr. 1/2013 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo pasiūlymo ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Europos politinių partijų finansavimo, pasiūlymo.

⁽⁴⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo (COM (2012) 499 final, 2012 m. rugsėjo 12 d.); ir pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Europos politinių partijų finansavimo (COM(2012) 712 final, 2012 m. lapkričio 29 d.)

⁽⁵⁾ 2017 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl politinių partijų ir politinių fondų finansavimo Europos lygmeniu (2017/2733(RSP)).

⁽⁶⁾ COM(2017) 481.

⁽⁷⁾ Žr. aiškinamąjį memorandumą, p. 4.

- e) registravimo kriterijų laikymosi užtikrinimas;
- f) Ryšio tarp nacionalinių politinių partijų ir ESPP patikslinimas.

5. Mes pritariame nuostatomis, galinčioms pagerinti ESPP ir ESPF skiriamų lėšų patikimą finansų valdymą, atskaitomybę ir skaidrumą. Mes taip pat pateikiame pastabų dėl pakeitimų, susijusių su ataskaitų teikimo terminu ir siūlome „bendrą taisyklių sąvadą“. Mūsų nuomone, nuostatos dėl narystės keliose partijose ir dėl ES finansavimo paskirstymo yra politinio sprendimo klausimai ir jų nekomentuojame.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNĘ NUOMONĘ

6. Savo Nuomonėje Nr. 1/2013 mes išreiškėme susirūpinimą dėl spragų teisiniame pagrinde, reglamentuojančiame dovanas, paskolas, įnašus ir nuobaudas ir taip pat pabrėžėme geresnės atskaitomybės būtinybę. Į daugumą mūsų keltų klausimų buvo atsižvelgta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014. Toliau mes išvardijame klausimus, į kuriuos tuomet nebuvo atsižvelgta ir kuriuos mes vis dar laikome svarbiais.

7. Dabartiniame pasiūlyme neatsižvelgiama į mūsų rekomendaciją dėl specialaus dovanų iš fizinių ar juridinių asmenų, teikiančių prekes ir paslaugas ES institucijoms ar kitoms su ES lėšų valdymu susijusioms valdžios institucijoms reglamentavimo⁽¹⁾. Taip pat jame nėra taisyklių dėl dovanų subjektams, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiems su ESPP ar ESPF⁽²⁾.

8. Be to, reglamento projekte nėra taisyklių, susijusių su paskolomis ir jų teikimo sąlygomis bei taisyklėmis⁽³⁾.

9. Šiuo metu galiojantis Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 numato proporcingą požiūrį į baudų sumas⁽⁴⁾ ir nuobaudų taikymą, kai Europos Parlamentui ar Teismui trukdoma vykdyti jų audito įgaliojimus⁽⁵⁾. Tačiau pasiūlymo projekte neatsižvelgiama į mūsų rekomendaciją⁽⁶⁾ panaikinti maksimalią 10 % metinio ESPP ar ESPF biudžeto ribą, taikomą baudoms už kiekybiškai įvertinamus pažeidimus.

DABARTINIS PASIŪLYMAS – KONKREČIOS PASTABOS

Bendras finansavimas

10. Įnašas iš ES biudžeto ESPP ir ESPF teikiamas, kaip faktiškai patirtų kompensuotinių⁽⁷⁾ išlaidų nustatytos procentinės dalies kompensacija. Pagal dabartines taisykles maksimali mokama suma negali viršyti 85 % šių išlaidų.

11. Pagal pasiūlymo aiškinamąjį memorandumą ir paaiškinimus, gautus iš EP tarnybų, kai kurios ESPP ir ESPF susiduria su sunkumu rasti įnašų, kurie atitiktų bendro finansavimo ribą. Dėl tokios padėties atsiranda paskatų naudoti abejotinas praktikas, kaip antai imti paskolas einamajai veiklai finansuoti, dėl ko išorės auditoriams kyla abejonių dėl šios veiklos tęstinumo; gauti nepiniginis įnašus, kurių vertę gali būti sunku nustatyti. Be to, ESPP ir ESPF naudojant paskolas gali atsirasti rizika, kad dovanoms ir įnašams taikomos taisyklės bus apeinamos, gaunant paskolas ypač palankiomis sąlygomis. Siekdama šiuos klausimus spręsti, Komisija siūlo sumažinti bendro finansavimo ribą iki 10 % ESPP atžvilgiu ir iki 5 % ESPF atžvilgiu.

⁽¹⁾ Žr. Nuomonės Nr. 1/2013 5 dalį.

⁽²⁾ Žr. Nuomonės Nr. 1/2013 6 dalį.

⁽³⁾ Žr. Nuomonės Nr. 1/2013 10 dalį.

⁽⁴⁾ Žr. Reglamentą Nr. 1141/2014 (27 straipsnio 4 dalis).

⁽⁵⁾ Žr. Reglamentą Nr. 1141/2014 (27 straipsnio 2 dalies a punkto iv pastraipa).

⁽⁶⁾ Žr. Nuomonės Nr. 1/2013 11 dalį.

⁽⁷⁾ Kad sąnaudos būtų laikomos tinkamos finansuoti iš Sąjungos biudžeto, jos turi atitikti sąlygas, apibūrintas 2017 m. birželio 12 d. Europos Parlamento biuro sprendimo, nustatančio Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo II straipsnio 18 dalyje (OL C 2005, 2017 6 29, p. 2).

12. Mes sutinkame su Komisijos pasiūlymu mažinti abejotinių praktikų naudojimo riziką, kylančią dėl sunkumo atitikti bendro finansavimo ribą. Tačiau, norint dar labiau atgrasinti nuo tokių praktikų, reikėtų sustiprinti su dovanomis ir paskolomis susijusias taisykles (žr. 7 ir 8 dalis).

Nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimas ir registravimo kriterijų laikymosi užtikrinimas

13. Pasiūlyme paaiškinta, kad EP leidimus suteikiantis pareigūnas gali susigrąžinti nepagrįstai išmokėtas sumas taip pat iš fizinių asmenų, kurie vykdė neteisėtą veiklą, kenkiančią Sąjungos finansiniams interesams. Tai taip pat suteikia Institucijai teisę išregistruoti bet kurią ESPP ar ESPF, jei ši nebeatitinka kurio nors registracijos kriterijaus arba jei registracija buvo pagrįsta netikslia ar klaidinančia informacija.

14. Mes sutinkame su Komisijos pasiūlymu, kadangi jis suteikia galimybę prisidėti prie ES biudžeto apsaugos. Siekiant stiprinti šį tikslą, mes pakartojame rekomendaciją, kurią pateikėme savo nuomonėje Nr. 1/2013, panaikinti baudoms taikomą maksimalią ribą (žr. 9 dalį).

Ryšio tarp nacionalinių politinių partijų ir Europos politinių partijų patikslinimas

15. Siekdama padidinti aiškumą ir skaidrumą, Komisija siūlo patikslinti ryšį tarp nacionalinių politinių partijų ir Europos politinių partijų. Pasiūlyme nustatoma, kad „Europos politinė partija kartu su prašymu pateikia įrodymus, patvirtinančius, kad jos narėmis esančios partijos 12 mėnesių iki prašymo pateikimo momento savo interneto svetainėse nuolat skelbė Europos politinės partijos politinę programą, logotipą ir informaciją ...“. Nors mes pritariame Komisijos ketinimui pagerinti ryšio tarp ESPP ir nacionalinių politinių partijų skaidrumą, mes manome, kad bus sunku praktiškai įsitikinti, ar šio reikalavimo yra laikomasi, ir gauti atitinkamus „nuolatinio skelbimo“ įrodymus.

Pasiūlymo teikimo laikas

16. Šios taisyklės pradėtos taikyti nuo 2017 m. sausio 1 d. Taigi dabartinis kvietimas teikti paraiškas dėl finansinių įnašų ⁽¹⁾ yra pirmasis pagal naujuosius teisės aktus. Pasak Komisijos, šiuo pasiūlymu siekiama pašalinti ankstesnėse taisyklėse nustatytas spragas, į kurias nebuvo atsižvelgta rengiant Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014. Tačiau būtina išsamesnė peržiūra, kadangi šie klausimai nėra vieninteliai, kuriuos iškėlė įvairios suinteresuotosios šalys.

17. Mes pritariame bet kurio galiojančių teisės aktų trūkumo ištaisymui, tačiau atkreipiame dėmesį į tai, kad apskritai vertėtų vengti tokios praktikos, kai teisės aktai peržiūrimi netrukus po teisės akto įsigaliojimo ir kai sprendžiami tik kai kurie klausimai.

Bendras taisyklių sąvadas

18. Šiuo metu ES bendrajam biudžetui taikomame Finansiniame reglamente yra nustatytos įnašų ES politinėms partijoms taisyklės ⁽²⁾. Kai kurie jo straipsniai yra skirti klausimams, kurie taip pat sprendžiami Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 ⁽³⁾. Siekiant išvengti dubliavimosi ir supaprastinti teisinį pagrindą, mes manome, kad visos su ESPP ir ESPF susijusios nuostatos galėtų būti pateiktos bendrame taisyklių sąvade.

Šią nuomonę Audito Rūmai priėmė Liuksemburge 2017 m. gruodžio 14 d. įvykusiame Audito Rūmų posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas

Klaus-Heiner LEHNE

⁽¹⁾ Kvietimas teikti paraiškas dėl įnašų (Nr. IX-2018/01) – Įnašai Europos politinėms partijoms (2017/C 206/13).

⁽²⁾ Antra dalis – VIII antraštinė dalis – Įnašai Europos politinėms partijoms.

⁽³⁾ Antai klausimai susiję su bendru finansavimu, atskaitomybe ir auditu.

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIEKSEMBURGAS

LT